

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ :
 Месечно 3 франка, тромесечно 8 франка,
 годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :
 Ситни огласи 0.20 фран. од почетног реда, већи
 ставом по погодби. Може се подати држави и посто-
 варама и дипломатским институцијама.

МЕСТ ИЗДАВИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ
 Поштом слатом преко Краља, Срп. Генерал. Консулата
 у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ
 Овај редакција Коломбо улица бр. 33 Salonicque

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код аген-
 ције Друштва грме штампе улица Булгариков
 бр. 6. Близу главне поште.

ЧУДНА КАМПАЊА

— МИР ПО ЦЕНУ ВЛАСТИТЕ ПРОПАСТИ —

У последње време већи део Савезничких и неутралних листова констатовао је, да је немачка влада изазвала против себе неутралне народе, како би пред неизбежним сломом могла оправдати своју евентуалну капитулацију. Ову констатацију оснивала је Савезничка штампа на многобројним фактима, црпним поглавито из аустро-немачких извора. Одвећ је позната кампања, коју немачка штампа води против канцелара Бетмана Холвега, на кога свађује сву кривицу не само за страшну економску кризу, већ и за покретање и настављање рата, скопчаног са огромним жртвама.

Многбројне демонстрације немачког становништва, завршаване по правилу крвавим нередима неоспорни су доказ акутне унутрашње кризе. Бурне сцене у немачким лантазима, изазване жучним протестима против канцеларове политике показују несрећеност и критичност прилика у Немачкој. Најзад, огорчена кампања, коју безмало цела немачка штампа води против управљача централних држава узела је већ одвише оштре размере и испољена је нарочито у категоричним захтевима, да се што пре дође до ма каквога мира. Све то показује јасно, да Немачка преживљује акутну кризу, и да јавно мишљење немачко почи-

ње да се мири са фактом, да о некој германској победи не само више не може бити говора, него да је савез централних држава, пре или после, осуђен на неминовну пропаст.

На основу свега овога Савезничка штампа, као и већи део неутралне дошли су до уверења, да је немачка влада, предосећајући неминовну катастрофу решила, да против Немачке подигне цео свет, како би оправдала свој неизбежни слом. Добија се утисак, да је де-виза немачке политике постала: оправдати свој слом пред народом немогућношћу борбе против целог света.

Само тако може се разумети немачка нота о сумаренској блокади, која је у главном, као што је доказано, уперена против неутралних држава. Берлинска влада знала је врло добро дејство, које ће њене мере учинити на неутралне народе. Прокламујући крајњи и безобзирни сумаренски рат, она је морала предвидети, да ће све неутралне владе упутити протесте против тога насиља и да ће предузети мере ради заштите својих трговинских интереса. Па ипак, она је рескирала тај корак. Све неутралне државе предале су своје протестне ноте, а Сједињене Државе прекинуле су и дипломатске односе са берлинском владом. Бра-

зилија, као и све јужно-америчке републике солидарисале су се са кораком председника Вилсона и, како изгледа, чекају, да према Вашингтону удесе своју политику према Немачкој.

Волфова Агенција покушала је да ово дејство сумаренске блокаде донекле ублажи у погледу на неутралне народе. То је учињено у два до три полузванична коминикеа, који су одмах по прекиду америчко-немачких односа пуштени у саобраћај. Међутим, немачка штампа, која је, као што је доказано, битно подупливам владиног мишљења задржала је свој претећи тон, и наставила је жестоку кампању у корист сумаренске блокаде.

Са бескрајним презрењем и потцењивањем, са чудном дрскошћу одбацују готово сви немачки листови протесте неутралних влада. Њихов тон је шта више изазивачки вређајући према владама неутралних земаља. Три најугледнија немачка листа, као што су »Франкфуртер Цајтунг«, »Фосише Цајтунг« и »Теглихе Рундшау« чикају Сједињене Државе, да Немачкој објаве рат, истичући, да то неће имати »никаквог дејства« на судбину рата и траже од берлинске владе категорички, да предузме сумаренски рат без обзира на протесте неутралних.

Намеће се питање, шта то све има да значи. Не може се појмити, да Немачка, која претрпљује

страховиту унутрашњу кризу и чија ситуација на борбеним фронтима постаје све гора може имати разлога и рачуна, да повећа број својих непријатеља и да предузме рат са целим светом.

С обзиром на све ове чињенице, долази се неминовно до уверења, да је Немачка, свесна своје тешке и безизлазне ситуације спољне и унутрашње, решена да ступи у борбу са целим светом, како би пред својим огорченим становништвом оправдала моменат своје капитулације. Појмљиво је, да Немачка, која данас увиђа, да је за њу рат са Савезницима изгубљен, тражити неког излаза из ове страховите ситуације. И немачки управљачи налазе га у борби са целим светом. Они подижу против себе све народе, да би своме становништву могли једног дана рећи: »Појмићете, да се са целим светом нисмо могли борити!

Међутим, они заборављају једну ствар. Ма какав развој узео европски односно светски рат, права истина се не може сакрити. Она мора једнога дана избити на видело. А тога дана, непријатељски народи, претрпевши ужасан фијаско у рату, подневши страховите жртве, издржавши ужасне незгоде и невоље знаће врло, где је главна кривица за грозно европско крвопролиће и ко је одговоран за судбину, која их буде снашла онога дана, када се рат заврши победом Савезника.

ГРЧКА ШТАМПА

»Неологос«: Г. Моголис, бивши јавански посланик у Паризу и Петрограду, који је већко преговоре за руско-јавански мир од 1915. год. и који је био и микстар спољних послова, држао је у јавној скупштини следећи политички говор:

»Рат који ево већ две и по године потреса Европу догађај је без прецедента у историји људства. Он ће, несумњиво, имати неизмерних последица за судбину народа у будућности. Од исхода његовог зависи слобода света. Тачно се питања да знамо да ли ће државе, велике и мале подлећи немачкој сили.

Познати су нам узроци овога рата. Претерани захтеви аустро-угарски, упућени Србији, били су само првајачки разлог за давање на оружје европских народа; стварни је пак узрок била германска амбиција владавине над светом, која је одавно припремана. Гајећи велике амбиције за будућност, Немачка је 1898. заузела Чин-Хао у намери да заузме цео Кину. То је факт, који нико данас не може порећи. Тако исто цео свет познати велика пангерманска пропаганда и дивљење костојна војна спрема Немачке. У лето 1914. год. Немачка је помислила да је стигао тренутак, када ће цео свету намећути своје своје господарство. Она је мислила да ће за неколико месеца савладати отпор својих непријатеља. Али све су њене претпоставке омануле, и после две и по године она мора да даље наставља рат.

Веран својим савезничким обавезама Јапан је, на први позив Енглезова, притекао јој у помоћ. Он је тако часно испунио своју дужност. Јаванска војска и јаванска флота слома-

ФЕЉТОН

Д. И. Јејо

ЖИВЕЛА МАЈКА ФРАНЦУСКА!...

Стари каплар Милоје обихвао је с четири војника мостове које чува, и сада се враћа у стражару. Затекао је све у реду. Са својим људима он се спушта, преким путем, низ једну камениту косу. Лула, коју често вржи у зубима, угасила се. Мирна га да је запали, јер му се не извлаче из шивела старачке полу-промрзле руке. Иву бутећв. Поновога пршти ледена кора, а око бркова хвата се лед: Ситне округле куглице, које висе и додирују помодре усне. Кад сиђоше у падину брега, ту где је дан два дана завршена крвава борба с непријатељем, нађоше

човека да лежи на заираломе снегу. Беше то врло млад војник, с малим прним брчићима и подужом косом. Изгледаше као да је мртав. Каплар Милоје спави први несрећнога младића и у неколико корака праскочи му, па га овда пажљиво продрма, додјећи га навлази за десно раме.

— Жив је још — рече својим друговима, који се већ беху окупчили око младога човека.

— Је ли ван?

— Не верујем! — окрвати стари каплар.

— Да није баћушка Рус?

— Није Рус... Нема Богоро-дицу под гушом!

Онда се чича Милоје наже над онемоћеним човеком, обухвати му шакама главу и подаже је пажљиво.

— Братићу, братићу! — рече он благо — Братићу, јеси ли жив? Промрзла човек отвори очи и погледа, а затим их поново склопи. Тело му беше укочено као уштављена кожа. Живот се још само осећао у подграци.

— Братићу, кажи ми ко си? — питао је чича Милоје бржачо. — Јеси ли Србин?... Франце?... Несрећникове усне, слеђене и сухе, прве као да су опрљене барутом, почеше се мичати. Шака десне руке заирхта.

— Кажи, дакс? — понови чича Милоје нежно. — Кажи, колићу мој!.. Ај!.. Неће бити да је Србин... Онда је Француз. Само ми и они носимо исто оде-ло. А нема капе, да га по њој

распознам. «Но, братићу, је си ли ти Франце?.. К»же, соколе!.. Изгледаше да се несрећник беше мило расвестао и да је схватио шта старац пита. Јер он прикупи сву снагу и узнемоглим шапатом изусти испрекидаво: «Франц...ан...се...»

— Француз је, браћо моја! — уавекну стари каплар. — Јадна мајко!.. Како си ми промрзао, голубе мој!

Онда се окрете друговима, који су са саучешћем посматрали бедњака, и повика:

— На посао, браћо моја!.. Спасавати брата!.. Мајка га чека! Редов Љубинко Исавловић хитро свуче свој шивел и рашири га по леденој кори.

— Да га метнемо овде — рече он. — Моћи ће да се носи.

Каплар Милоје и Ранко Савић

пажљиво подигоше тада несрећника с ледене коре и полагањо спустише на разастрти шивел. Каплар Милоје узео овда од својих другова пушке, па их, као сноп штапова, баца на раме, а она друга четворица понеше подумртвога војника.

Стражара ових старих српских ветерана не беше далеко од места где је нађен несрећни Француз, свега један километар. То беше река напуштена турска кућа, у којој је живео само један стари Турчин, што је слушао по селу. Соба, у којој су обитавали симпатични људи из трећег позва, беше угодна и пространа. У ту собу унесе нађенога човека и спустише га на под. Остали војници, а беше их још пет, окупаше се око саиртника еаслушаше каплар Милојево евро-

немачки отпор на нашим обалама, и уништише све базе немачке моријације у Киши. Јапан је обезбедио ред и мир на Далеком Истоку. А у сарадњи с Британском, он је уништио немачку флоту у Таком Океану и у Индијском Мору. Јапан је на нај начин у овим неизмерним морима обезбедио трговачку пловидбу не само за себе и енглецу, него и за све савезне и неутралне државе.

У тренутку кад се наши непријатељи служе свим могућим средствима да униште трговачке флоте свих народа. — Тихи Океан и Индијско Море обезбедени су од немачког гусарства. Уверен сам да ће нам цивилизовани свет одати правду за велике услуге које је Јапан учинио човечанству објавивши рат Немачкој и примивши Лондонски споразум од 5. септембра 1914. Јапан је негирно узео у-

чешћа у овом страшноме рату. А учествујемо у њему не само ради заштите наших интереса него и ради интереса савезничких као и ради великих интереса целокупног човечанства.

Дужан сам да изразим осећања најискренније благодарности за огромни војни напор који је развијен у Британској, Француској, Русији, Италији, Белгији, Србији, Црној Гори и Румунији. Овом приликом подносио израза нашег најдубљег поштовања њиховим херојским сувоzemним и поморским војскама. Тако исто дужан сам да изразим сву симпатију нашег народа тог народа према становницима оних покрајина које гази оу рови и варварски освајач, и ни судити сам убеђен да се за све несрећне људе спрема најславнија будућност. (Бр. 27). —

Нол-Луј

потребљавајући загушљиве гасове у области Дуелса, Палурса на Серету, Гравени и Владени.

Руска је артиљерија живо одговарала и разјурила неке непријатељске извиђачке окрде који су надирали ка Дуелсу.

Од Дунава до Црног Мора мисно.

Италијански коминики

Рим, 8. фебруара

На платоу Азијаго претпрошле ноћи, један је непријатељски окред изашао из једне галерије и скопао у снег и продро у један наш ров близу Кавера — Зебио — Пасториде. После јаке борбе груди у груди непријатељ је одбијен претрпевши осетне губитке. Заробљено је неколико војника.

У току јучерашњег дана ми смо поново успешно бомбарковали станицу Сарвис. На осталом фронту артиљеријска борба у зони источно од Горице и на Карсу.

Сумаренски рат

Атина, 8. фебруара.

Из Женеве јављају: Бермон саопштава да су у току 48 сати торпиларне следеће лађе: норвешке: »Прогре» од 1620 тона, »Далмаси», »Аилоф» од 825 тона, енглеска лађа од Гредланд — Лонгнар од 2777 тона, четири једрилице; белгијска лађа »Ежапт» од 24 т.

Из Штокхолма јављају да су у блокираној зони северном мора торпиларне пет шведских лађа које су преносиле зејтин из Енглеске.

На фронту Риге

Лондон, 8. фебруара

Према једном телеграму из Петрограда »Тајмс» нађени документа код једног немачког официра заробљеног у последњим борбама показују да је виша немачка команда била одлучила да поврати по сваку цену изгубљени терен западно од Риге. Али је резултат био сасвим круги, јер су Руси, према званичним извештајима, напредовали у том правцу пет километара још у самом почетку офанзиве.

БОРБЕ НА АНКРУ

Велико енглеско напредовање

Лондон, 8. фебруара.

Дописник »Морнинг Пост» у главном енглеском штабу на западном фронту пише, да је долина Анкру

постала позорица победоносних британских операција.

4. фебруара напали су Британци на фронту од 2 миле западно и јужно од Миромона, на обема обалама реке и они напредују увек ка врху брега, који доминира Миромоном и Пасом.

Заробљеници признају, да је ватра наше артиљерије била тако јака, да је непријатељу већ два дана пре напада било спречено снабдевање.

Напад од 4. фебруара само је наставак операција последње недеље, које су довеле до свакуцаје Гранкура од Немана.

Британци навалише као бујца на вис који има велику стратегичку важност. Они постигоше за неколико минута свој циљ и навалише на брег, који доминира Миромоном.

Неколико енглеских одреда достигоше гребен. Непријатељ снажним прогивападима успе да мало потисне наше трупе, али оне задржаше коначно ист. и запад. падине непријатељског положеја.

Британска артиљерија гађала је са јединственом тачношћу. Дејство је било страшно, и било је много експлозија у непријатељском батеријама.

Наша артиљерија је толико унуткала непријатељску да она није дала гласа од себе када је предузет напад. У непријатељским рововима нађени су немачки војници утучени потпуно, и који не бежу једв 2 дана. Сви заробљеници били су бледи, изгладнели и преплашени.

Непријатељски губици у току ових операција били су врло тешки.

Један час после напада јужно од реке, наставили смо напредовање северно од Анвра и заузели смо брзо положај, који доминира Миромоном, који је у непријатељским рукама.

Дописник »Дејли Меља» пише: »Операције на Анкру морале су довести сигуран успех, јер је вишедневно бомбардовање непријатељских положаја динило утврђења отпорне снаге. Тако је једна линија положаја, која је била циљ напада заузета без тешкоће».

»Тајмс» коментаришући британске успехе у близини Бапома истиче, да енглеске трупе настављају напредовање северно и јужно од Сера, где Немцима иде врло рђаво.

Париз, 8. фебруара

»Либерте» пише, да последњи британски успех угрожава веома немачки положај у Бапому.

ДРЖАЊЕ АМЕРИКЕ

Пред важним одлукама

Париз, 8. фебруара

Из Њујорка јављају да тамо преовлађује мишљење да је председник Вилсон решен да спречи несношљиво стање које је сумаренска немачка акција причинила америчкој трговачкој флоти. Сви дописници Вашингтонских и Њујоркских листова сложено изјављују да ће председник у току недеље сазвати конгрес и да ће тражити од власти средства ради заштите живота и имања америчких грађана од сумаренске немачке акције. И ако се очекује да већање конгреса, уопште се мисли да ће председнику Вилсону бити дозвољено да предузме мере које догађаји налажу. У исто време, ставиће се на расположење председнику, за тај циљ, 50 милиона долара.

СТАЊЕ У НЕМАЧКОЈ

Искази једног америчког новинара

Париз, 8. фебруара

Г. Акерман, бивши дописник »Сједињене штампе» у Берлину и амерички дописник у Немачкој који се налазе овде телеграфски извештавају своје листове о истинитим догађајима који су се десили у моменту када су прекинути дипломатски односи између Сједињених Држава и берлинске владе. Немачка је цензура пропуштала само оне извештаје америчких дописника, за које је мислила да ће утицати на јавно мишљење у Сједињеним Државама.

За дуго дописницама је било забрањено да пошљу својим листовима или агенцијама све о то што се је говорило против Г. Вилсона и против Сједињених Држава у рајхстагу и пруској скупштини.

Није им било дозвољено такође да јаве о жучним нападима против америчке неутралности или против »дипломатског блефа» Сједињених Држава од стране доктора Штрусмана и Фон Хидебранда кога су назвали за пруског краља без круне.

Треба додати с друге стране, да су неки амерички дописници који су остали у Берлину, после прекида дипломатских односа, морали подносити њихове телеграме на ревизију, новинарском одељењу, у министарству спољних по-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминики

Париз, 8. фебр.

Доста жива артиљеријска борба између Оазе и Есна на сектору Авокура северно од Флиреса и западно од Ватервила. Французи су извршили успешне нападе на немачке ровове и заробили војнике.

Ноћ је на осталом фронту прошла на миру.

Француске су батерије тукле немачке ровове северо-западно од коте 304.

Артиљерија је оборила један немачки аероплан јужно од Серлеја.

Бителски коминики

Лондон, 8. фебруара

Под заштитом јаке артиљеријске ватре која је сасвим разрушила наше ровове, јак непријатељски одред заузео је на јурши прекрасног један наш истакнути ров јужно од Транслоа.

Наше су трупе продриле у непријатељске линије источно од Армаатијера и источно од Ипра. Велике су штете учињене непријатељским одбранбеним линијама. Наша је артиљерија јуче тукла немачке положаје у близини Сајм-Сајзела.

Египат. — Сазнавши да су се Мурца утврдили на полуострву Синаји, код Бирел Хасахе ми-

смо извршили једновремено операције против њихових покушаја. Наши су одреди изненада заузели положај код Бир-ел-Хасахе и заробили цео гарнизон од 5 официра и 52 војника. Гарнизон у Неквиу од сто војника побегло је ка Асади. Заробљено је неколико коњаника. Запленили смо извесан број пушака, артиљеријске и пешачке муниције. Наши су губитци незначителни.

Руски коминики

Петроград, 8. фебр.

На западном фронту у области Славентине непријатељ је у јачини од једног батаљона напао наш положај у густим колонама. Али тучен унакрсном ватром био је приморан да се врати у своје ровове.

На румунском и кавкаском фронту пушкарање и акције извидница.

У Црном Мору наш је сумарен потопио близу Босфора девет једрилица.

Румунски коминики

Јаш, 8. фебруара.

На целом фронту северно од Дорна Ватре, северно од Фоскани слаба артиљеријска борба и активност патрола. На Путни, северо-западно од Фоскани непријатељска је артиљерија јако бомбардовала руске положаје у

Кад откопча четврто дугме трже се у страну.

— Па он је рањен! — запрепастн се Станко. — Ево где га је ударило: под само срце!

Војници се најчешће над младим човеком Видеше да му је кошуља улепљена крвљу. Згрозиле се. Онда га брзо свукоше. Ради ло се врло хитро и смотрено Чача Милоје му опра рана млаком водом и зави, док су га други трљали по удовима.

— Сај да га обучемо — рече чача Милоје, пошто све беше готово.

Али се сети да су војници тога дана праши и да немају чистог рубља. Зато старац рече другојима: »Опрочићајте!» и поче да свлача своје рубље...

Француз је намештен у чисту

постељу. Старца су му дали мало чаја и он се прилично окренуо.

У соби је пријатна топлота. Ваздух је свеж Три војника послују у пространоме предсобљу, а петорица седе на мивдерлуцима, наспрам којих је удељена рањеникова постеља. Чача Милоје седи чело главе рањенику, чепће подиже и осматра га, док шести војник, тамо у запећку, удешава кандилце на једној старој поци. Тако је чача Милоје наредило, јер кад Француза наместише у постељу, он се окрете друговима и рече: »С њима је саршено... Спремите кандилце, јер је грехота да умре без светлости, која се пали човеку за покој душе».

Дан се нагло приближавао с крају, као и живот мученика, којег окружавају забрнуте српске проседи војница. На ме-

сто њега долазила је студена зимска, ноћ, окићена треперљивим звездичама, језива ноћ, као што на место живота заузимаше своје место над рањениковом главом мргодна и језива смрт. Кроз прозорска окна допирало је пуцкарање залеђених гранчица на оголеделе бресту, што је наткриљаво трошну кућу.

— Ето то је наш живот! — прекиде стари каплер укочену тишину у самртничкој соби. — Рђаво се, провазио кроз овај свет и настајемо! Ето, то је свет! Сутра ће овако, можда, нестати мен: прекосутра тебе Јакве; а у петак тебе, Никод!».

Војник, што је пословао код старе полице, донесе упалено кандилце, које чача Милоје узео, па га намести на сточић, што је био нарочито намештен више самртничке главе.

— Ево, братићу, оно што теби данас следује! — рече старац и обли лице сузама. — Шта ти могу друго повудити, зенице моје!... Тебе више ништа не радује, ти се више ничему не наклаш. Ти одлазиш у вечни мир! Твоје се рат савршило!.. Ти си победио десна руку моју!.. Очи су ти потамнеле, лице ти је хладно као мрамор! Заборавио си матерњи језик, ни једну више песму не умеш да запеваш! Уста су ти затворена у њима су се угушиле све твоје речи!.. Зар нам токубе, ни једну више реч нећеш поклонити!?

Старци су дубоко узвнцали. Коста Тошић рече Милоју, да не опклакује жива човека. Вели грехота је.

— Није грехота, друже! — одврати стари каплар. — Онда

штење о томе, како су га нашла.

— Е сад се не бој, братићу мој! — рече чача Милоје преваљачи благо руком преко косе француског јунака. — Тебе ће чача Милоје отргнути од те проклете крзубе бољетице! То си ти заслужио, мој сокоде!.. Овако чача Милоја прихваташе твоја браћа када му се раздобиле старе кости у каменитој гладној Албанији!.. Дадохе му хлеба и зинца, па га превезоше преко синега мора и залечаше му грдне ране, и повраташе му слабачке груди!.. Памти то чача Милоје, драгане мој, и никада то не може заборавити!..

Ранко Савић рече, да проузвеме најбоље годи трљане. Зато се томе послу приступи без оклевања. Станко Первић поче да откопчава болесничков копоран.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

која се, којима се ово служило да обмане америчко јавно мишљење.

Пре него што су посланик г. Жерар и први секретар посланства г. Грев напустили Берлин немачке су власти тражиле од посланика да утиче на америчке кописавке која путују на Берлин да извештавају њихове дјелове у Америци о боравку само оно што би им немачка цензура дозвољила.

МОРАЛНА БЛОКАДА

Шта чека Немачку после рата

Њујорк, 8. фебруара

«Њујорк Тајмс» пише, да ће метода примењена од Немачке у рату имати као резултат да подигну баријеру после рата између немачког народа и осталог света:

«После рата, лане тај лист, куди ће се гнужати да воде трговину са народом, који им је годинама био ванско. Немачке робе биће непопуларне. Требаће много генерација, да се ово осећање гнужања умањне. Сумаренска блокада може или не олакшати блокаду, која гуши Немачку. У сваком случају, она ће подвћи против Немачке сталну блокаду, која ће оставити трогове на немачку трговину још за дуго, пошто немачки управљачи буду у пробу. Јер, то ће бити блокада поклатута у души људи, који су окрвали Немачку.»

Немачка и неутрални

Канцелар ће опозвати ноту

Женева, 8. фебр.

Швајцарски листови јављају да ће канцелар Бетман Холвег опозвати ноту од 1. фебр. да би избегло рат са Сједињеним Државама.

Један подузваничан швајцарски лист пише поводом тога, «Немачка је очекивања за неутралне државе из бојазни итервенцију и интуре мир Соо разуму.

Немачка се превзрела јер оуове неутралне државе, а нарочито Сједињене Државе, деле на знање берлинској влади да оу се одлучале да потпомажу Споразум морално и војнички, да ба се оружио пружаи млади гарезам, који је заплео Европу и највећу конфлграцију која

је историја икада забележена.

Неутралне државе не нилазе још за сходно да интервенцију, како би привеле крају конфликт и немачка застривавања икоу ивица орећу да их гурну у том правцу.

Неутрални се данас најашњавају против Немачке, која је самим тим фактом, приморана да констатује пораз својих претензија и да претрпи најжасније понижење. Опозвање поте од 1. фебруара био би немачки пораз!»

Бисолати у Француској

Један дан на фронту

Париз, 8. фебр.

Председник републике и пратњи генерала Лиотеја, министра војног, г. Алберта Томе, министра мунације, генерала Навела, кра и италијанског министра г. Бисолатав провело је цео дан недеље на фронту.

Том приликом предао је одликовања извесном броју официра. У име цара Русаје дао је крст св. Борђа авијатичару Гвјнемеру, који је оборно 31 немачка аероплан.

Италијански министар г. Бисолати, који је носио униформу алпинског командника добио је из руку председника француске републике француски ратни крст. Предајући га, рекао му је председник: «Срећан сам, да одликујем крстом француских војника једног јуначког италијанског војника». На то је одговорио г. Бисолати: «Ни италијански војник, ни француски војник, већ војници Споразума».

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Париз. — Закон о поновном прегледу свих неспособних и о слободном изгласан је јуче у сенату.

Петроград. — Представници елите руског друштва предали су један меморандум влади истичући потребу успешне сарадне извршне и законодавне власти и тесног јединства са народним организацијама.

Мадрид. — Председник владе, г. Романонес одбио је дискусију о интерпелацији односно држања владе према блокади.

Берн. — «Форверц» јавља, да ће рајхстаг на вдућој седници претресати предлог кредита који прелазе 12 милијарди, која је поднела влада.

Пажња избеглицама.

Извештавају се све наше избеглице, које станују ван логора, да ће се на дан 10. 11 и 12 овог месеца вршити подовање леце у избегличком логору сваког дана од 9 — 12 часова пре подне.

Из канцеларије Влад. Комесара, 8. фебр. 1917. год. Солун.

Немачко дивљаштво.

Холандски лист «Телеграф» публикује следећу изјаву једног немачког војника који је пребегло у Холандију:

«Белгијанци замењују немачке раденике који су испослати на фронт. У Абрену Белгијанци копају ровове. На границама они раде на изговаривању песка, шљунка, дрва и постављају бодљикаве жице. Немачки их војници изгледају али не раде. Одведени Белгијанци подуњавају немачке резерве.»

Контрола пушака.

Грчки лист «Неа Имера» пише да је влада усвојила захтев контрола да отворе сандуке са пушкама који се транспортују у Пелопонез да би се уверили о броју.

Оскудица у новцу.

Из Атине јављају да је мунципални савет потписао закон који дозвољава држави да закључи са банкама и атанском општинском финансијску конвенцију у циљу да се дође до потребних извора ради исплате раденика који раде на државним предузећима.

Деманти.

Атински листови демантују вест о оставци владиној коју је «Неон Асти» објавио као званичну.

Немачки корсер.

Из Лондона јављају да је саопштено свима лађама да је опажен један немачки сумарен на пучини 185 миља северно и 15 миља јужно од Мадера.

Импесије Гешова.

Из Софије јављају у Цирих да је бивши министар Гешов, шеф националистичке партије, који је ових дана приспео из Беча, изложио последње недеље члановима своје странке своје импесије о Аустро-Угарској. Према тим информацијама, Гешов је изјавио

да је Аустро-Угарска на крају своје снаге и да прикупља последњи напор да би могла продржити рат».

Холандски циркулар.

Из Берна јављају: «Ротердамске Корент» јавља да су холандске железнице добиле циркулар у коме је изложено да се у будуће роби намењена Швајцарској не преноси преко Немачке.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски авијатички извештај —

Солун, 8. фебруара

7. фебруара ништа важно.

Против немачке

Њујорк, 8. фебр.

Државе америчког запада почеле су да испољавају своје огорчење поводом сумаренске блокаде, која угрожава њихову трговину с месом и житом. Јавно мишљење узрујано је и тражи рат. (Радио).

Мир услед глади

Берн, 8. фебруара

У баварском ландтагу изјавио је посланик Швајтмауер: «Ако статистика намирница не буде дала извесност, па ћемо издржати до краја. Немачка ће бити принуђена на мир услед глади. (Радио).

Торпиљеране лађе

Лондон, 8. фебруара

Лојд јавља да су немачки сумарени торпиљерани енглеске лађе: «Хопенор» и «Афтон». Цела је посада са торпиљеране лађе «Мар Адријатика» спасена.

Америчке мере

Париз, 8. фебруара

Из Њујорка јављају «Журналу» да ће се ускоро састати директори железничких Друштава у Сједињеним Државама, на једној изванредној седници у циљу да осигурају брз транспорт трупа и ратног материјала с једне тачке на другу.

Салидарност Русије и Енглеске

Лондон, 8. фебруара.

Дописник «Морнинг Поста» у Петрограду телеграфички: «У току свечаног примања у петроградској општини, приређеног у част чланова Савезничке конфе-

ренције Лорд Милнер је изјавио да је апсолутна хармонија владала у раду комисије од почетка па до краја. Једна је жеља свију била да раде на заједничку ствар.

«Ми ћемо напустити Русију са наодом да ће наша посета сачињавати један лични одланца који везује Савезнике и Русију. Русија је слуда у Енглеској аклимовани Храброст и оданост Русије познате су у Енглеској. Ја се надам да ће се англо руске везе наставити и после рата ради среће обадве земље и универзалног добра.»

Споразум и Грчка

Солун, 8. фебр.

Посланици Енглеске, Француске и Русије објавили су коминичке у коме кажу да су грчкој влади обраћали у више маха пишћу на непријатељско држање штампе према силама споразума и на опасност која може наступити за Грчку услед таквих извештаја, нарочито о питању блокаде.

Према извештајима утврдатума од 26. децембра, који је грчка влада придржала, блокада се не може дјети дог нарочити извештаји не констатују потпуно евакуацију трупа и ратног материјала.

Војна савезничка контрола не може узети одговорност на себе док постоји у Грчкој велика количина оружја.

Грчка је влада признала да оно постоји јер је одредила рок за које време треба да се преда властима.

Савезничка војна контрола не може примити одржавање прикривеног оружја северно од Пелопонеза, које може да се искористи у даном моменту и које сачињава сталну опасност за савезничку војску.

САОПШТЕЊА

— Милосав А. Соковић редов да се јави рањеном брату Душану Милаћу, 4 та шкотска болница бр. 301.

— Душан М. Дулић, рез. коњ. пор. да се јави тачном адресом Рајници И. Мирсовљевићу, рез. наред. пошта бр. 76.

— Радомир Илић, сан. одељење пошта бр. 4 моли свакога брата Србина да га известе ако што зна о његовом брату Василију Илићу ђаку пошпоруч. из Вел. Крушевце срез левач. окр. морјавски.

кујем свога брата, друга, који умире, коме никада неће осванути животворни дан, којег ни када више неће огрејати мило стиво сунце! Морам да говорим, не могу да не говорим! Он је већ покојник, и ја га жалим, јер ме је жалио; волим га, јер ме воли! Њега је родила Француска, а она је родила и мене! Ја сам два пута рођен; упамти: два пут! Први пут ме родила вечна Србија, други пут племенита Француска! И тебе је Француска родила по другом пут, брате Коста! И тебе, друже Ранко!.. И тебе рђо Никола!.. Ми смо два пута рођени! — Други пут нас родила Мајка овога мученика што умире!

Старац задрхта целим телом. Она одмореним, с разделом изведенем кроковима, сигурним и тешким као олово, дође насрам

својих другова, и, прелазећи значајно очима с једнога на другог настави:

— Морам да оплакујем свога брата, крв своје крви! Ородисмо се!.. Ето тако помешасмо крв! Помешасмо је на македонским пољима! Збратам нас хладни Вардар!.. Не помешасмо две капке, већ помешасмо потоке крви, бујаце, реке, што се слише у Јегејско Море и одоше да вечно заплускују свете обале Србије и Француске, моје и његове Отаџбине!.. Повезала нас крв! Повезала је наше земље, спојила их у једну груду, у једно брће, у једно тело!.. Наша и њихова света крв спојила се у једну, да из ње никне Слобода, Правда и Закон! Ту свету крв проливско потоцима, да придођу мале и велике реке и да сиње море буде страховито, да се затресе земља,

с краја на крај, јер је светко вина велика: рађа се Спаситељ!.. Како могу да не оплакујем свна своје матере, свога брата! Не измешасмо ли крв у широким морима, не измешасмо ли кости у великим костурницама!.. Зар не ступисмо у крвави бој загрљени и зар на главе не метнусмо исте шлемове, о које се криши Зло и Немак, и зар не привасмо у помоћ истога Исуса!.. Зар се могу уздржати да не оплакујем брата, па ако је још жив! Боли ме, тишт!..

Старцима се напунивше очи сузама.

— Расплака нас! — повикаше.

— Ето зато оплакујем живога брата; и не могу да се уздржим!.. Јер његов је крај ту, он полази пред Господом!.. Ми остајемо овде, и даље с његовом и са својом браћом! Остајемо да истрајемо

један уз другог, да објавио Слободу на гробовима ових, што се с нама опраштају!..

Можда би стари каплар још говорио, да у собу не уђе онај Турчин, што је самачки сиротовао у тој напуштеној кући. Турчин остави код врата своје папуче и приђе рањенику, па се поклати. Сматрао је да му је то домаћинска дужност. Тада чача Милоје поново отиде на своје место. Турчин пренесе укочени поглед с болесника на Милоја и безнадно климну лако главом.

— Свршено је — рече стари каплар тихо.

— Је ли ваш војник? — запита Турчин снисходљиво.

— Наш.. Браћа смо!

— Твој брат!? — Зачуди се се Турчин.

— Мој!.. Једна нас мајка родила. Иста крв, иста кост, једно тело, души!..

Турчин протрља јаглуком очи, пестоја још мало, па изађе.

* * *

Око десет часова исте вечери млади француски војник вадахну на чача Милојевићу рукама. Крклање, што се чуло из његових груди, умуче; а руке, које се бежу обавиле староме каплару око врата, смалаксаше и сурваше се на завеле груди.

А кад покојника, по обичају, окупаше, метнуше га на један мендерлук, који удесише на орех собе. И тада стара српски ветерани поскидаше капе и прекрстише се.

— Живела мајка Француска! — узвикну чача Милоје и уснама додирну покојничко чело.

На пољу кукурекну петак..

Можда то бете Галски Петак, који објављује Вору.

ПОШТА

За Србију

— Илија Дробњак поруч. пошта 16, извештава своју фамилију у селу Венчанма, ср. колувар. окр. београд. да је жив и здрав са Велимиром Ђ. Петровићем, Душаном, Мијангом и Божићем Беговићем, Љубомиром В. Петровићем и осталим рођацима и моли за извештај о овојакма.

— Милоју Борђевићу, Сивих Рача крагујев. Ја сам жив и здрав, поздрављам све у кући. Ваш Воја Борђевић, пошта 414.

— Агатон Стајић извештава свога оца Филипа Стајића село Децана — Крушевац, да је жив и здрав.

— Милови А. Јовановић Ниш Чуданева ул. Алекса Јовановић банан, јавља да је жив и здрав и да је новац одмо три пута. Одговорити о прјему на пошту 414.

— Димитрије Јовановић из села Остружнице, позавока, београдске, извештава своју жену Савку Д. Јовановић да је са савом Јовом жив и здрав. Нека одговора шта је са Миланом.

— Светомир Недељковић пошта XX, мола Косту Борђевића кафцију из Јагодине, да извести његову породицу да је жив и здрав са брат Пером, сестрићем, брат Миткином Светом, брат Јовићем Драгомиром и Будимиром и жели да му се јаве како су са децом. Поздравља све Свет. Недељковић из Дубоке.

— Милан С. Милојевић јавља своје оцу Степану Милојевићу, село Удовце, подунавски смедеревски, да је здрав са Миланом, Милошем и Милвојем и моли да му се јави на број поште 333.

— Драгојло Младеновић јавља своје брату Сми Младеновићу, село Драгојевица, подгорски, ваљевски, да је жив и здрав и моли да му се јави на пошту 333.

— Стева Поповић, село Прњавор, мачвански, подрински, јавља својој мајци Перси Поповић да је жив и здрав и моли да му се јави на пошту бр. 333.

— Савва Чикић извештава своју жену Стефанију Чикић, село Засавица, мачван. подрин., да је жив и здрав и моли да му се јави на пошту 333 и да га известе је ли код куће и је ли Цана жива.

Д-Р АЛЕКСАНДРИЋЕЦ
специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразно болести.
Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — и од 2—4 по подне у своје стамбу ул. престола, наследница Борфа бр. 85 — уреднице ул. са булеваром краља Косовачкима.
Поткожно убржаваће Неопаливара као и многог француског препарата «Galyl» прозиву ефалиса. 70—

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалности:

Нестос	Кики	Дим.	1.—
„	Грубак	„	0-80
„	Јака	„	0-85
„	Афрос	„	0-50

139

Најстарија и највећа радња у Солуну

ново поменито ребро

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Пренесе су огромне количине **МЕРКИТОША** за господу и даме, са г. т. пешадијске и коњичке официјере

«IMPERMEABLE» енглески **КВАЛИТЕТ ЕКСТРА**

По цени које издучују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета од платна, штафа и т. д. најсавременијим крој по последњој паризијској моди.

Ове недеље пренесе катифони за постоје, велике шарене са желиста, табардени и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

СИНОВИ Г. Ј. ЗЕРРА И К^о ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Безамантерије, чарџа, бажутерије, марица, чапана, ваљански кичица, мушера. Париски артикала, женске конфекције, гломберије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Прехваји на велико и на мало по истој цени.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 ленте и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу Атлас киоск Бела Кула.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

151—

ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — штаптана и немштаптана. Коверти, Упајајућа хартија;

ИШТАПАРСКА за штапање књига и новина, бела и у боји, разне каквоће.

ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за ламина и тежа паковања.

УЛИЦА АЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОБУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутлија и за позов књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штапање постојница у занредно лепим муштрама.

МАШИНЕ ШТАПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксијенц.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

60—60

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА

DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА

СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернија зубно технички радови извршавају се у кратком року најостворније.

СОЛУН, улица Птоломсон 37. угао ул. Венизелос 97.

Најбоље и најунусније су

CIGARETTES Philippi

Улица Франк 31 90— 2 Солун.

Српско Трговачко Друштво А. Д. из Београда. — СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до бископа «Пате» (средњи)

Зграда све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане послове за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упукује поштаном или упукујућа у свима монетама.

У сваку пошљину треба нам јавити тачну адресу кога има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 4—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда, јер смо за радњу узели Српкињу куварницу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Њевапчић, гулац, љубастаје, пикетије и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику

Јела чисто српска са свешком машњу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Кухаћемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је, за посету.

С особитим поштовањем,
Кира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најунусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложба у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Позовице «Мародас» и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 90—94

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАЛИ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер одлажује својом солидном и куваном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по днешном курсу. 94—

Штампарња Акваросе

Одговорни уредник М. Тавулар